

Innspill tema 1 Aldersvennlig samfunn

1. Hva er viktig for deg når det gjelder **bolig**? utfordringer og muligheter ved nåværende boligsituasjon
2. Er **transporttilbudet** godt nok tilrettelagt i kommunen? Hvis nei, hva mangler? Hvordan kan dette ordnes?
3. Hva er utfordringer og muligheter knyttet til kommunens **uteområder og møteplasser**?
4. Er det bredt nok **tilbud av aktiviteter** i dag? Hva savner du?
5. Hva er det viktigste som skal til for at Fauske skal bli **mer aldersvennlig**?
6. Hva kan **du bidra** med?

Innhold

1. BOLIG	4
Sulitjelma.....	4
Utfordringer/problemer	4
Ønsker /tiltaksforslag.....	4
Fauske sentrum	4
Utfordringer/problemer	4
Ønsker/tiltaksforslag.....	4
Valnesfjord.....	5
Utfordringer/problemer	5
Ønsker/tiltaksforslag.....	5
Utvalg, råd, lag og foreninger	5
Ønsker/tiltaksforslag.....	5
2. TRANSPORT	6
Sulitjelma.....	6
Utfordringer/mangler	6
Ønsker/tiltaksforslag.....	6
Fauske sentrum	6
Ønsker/tiltaksforslag.....	6
Valnesfjord.....	7
Utfordringer/mangler	7
Ønsker/tiltaksforslag.....	7
Utvalg, råd, lag og foreninger	7
3. UTEOMRÅDER OG MØTEPLASSER	8
Sulitjelma.....	8
Utfordringer/mangler	8
Ønsker/tiltaksforslag.....	8
Fauske sentrum	8
Utfordringer/mangler	8
Ønsker/tiltaksforslag.....	8
Valnesfjord.....	9
Utfordringer/mangler	9
Ønsker/tiltaksforslag.....	9
Utvalg, råd, lag og foreninger	9
Ønsker/tiltaksforslag.....	9

4. AKTIVITETER	10
Sulitjelma	10
Utfordringer/mangler	10
Ønsker/tiltaksforslag.....	10
Fauske sentrum	10
Utfordringer/mangler	10
Ønsker/tiltaksforslag.....	10
Valnesfjord.....	11
Utfordringer/mangler	11
Ønsker/tiltaksforslag.....	11
Utvalg, råd, lag og foreninger	11
5. VIKTIGST FOR MER ALDERSVENNLIG	12
Sulitjelma	12
Fauske sentrum	12
Valnesfjord.....	12
6. DITT BIDRAG	13
Sulitjelma	13
Valnesfjord.....	13
ANDRE KOMMENTARER	13
Sulitjelma	13
Fauske sentrum	13
Valnesfjord.....	13

1. BOLIG

Hva er viktig for deg når det gjelder bolig? utfordringer og muligheter ved nåværende boligsituasjon

Sulitjelma

Utfordringer/problemer

- Boliger med lav salgsverdi
- Boligene er vanskelig å tilrettelegge
- Lav boligverdi – vil ikke gi gevinst nok til å kjøpe bolig sentralt
- Utfordringer: gamle hus fra 1917 over flere etasjer
- De aller fleste hus har 2 etasjer
- Gamle hus, vanskelige å tilrettelegge
- Ikke nok tilrettelagte boliger - Kun 8 boliger som er tilpasset pr. i dag
- Spredt bebyggelse

Ønsker /tiltaksforslag

- Viktig: tilrettelagte boliger/leiligheter
- Bofellesskap og omsorgsbolig
- Alt på en flate
- Tilgjengelighet
- Bofellesskap på Sagatun
- Sagatun må tas i bruk – den delen som står tom
- Hjemmetjenester, eks levering av medisin
- Bofellesskap i tillegg til det som er bygd på Saga. Kan gjennomføres ved Sagatun, da får vi et helhetlig aldersvennlig bofellesskap
- Utnytte de fasiliteter som Sagatun (?) har, for eksempel felles middager, dusj, fotpleier, trim inne/ute. Mer fellesskap gir mindre ensomhet. Kan utvikles etter som behovet øker, evt. med medisin/sårskift, opptrening osv. Bruke fagpersonell på stedet.
- Bruke Sagatun (?) til aktiviteter: trim for eldre/uføre. Felles bespisning, tilbud om hjelp til personlig pleie.
- Samarbeid mellom eier av Sagatun og FK om drift.
- Skal føle meg trygg i den boligen «mine» bor i, for eksempel trykker på alarm > får hjelp når det er behov for det. Ønsker å få hjelp når jeg har behov for det.
- Vi må ha flere husklynger a la de som er ved Sagatun

Fauske sentrum

Utfordringer/problemer

- Aldersgrense for de som skal bo i 2.-3. etg. Ikke tilrettelagt for det i dag i mange borettslag
- Det har vært mange gode planer som er lagt i skuffen. (Stjernabygget, Eiaveien, Buen omsorgsboliger til 36 beboere)
- Ikke nok tilrettelagte boliger for demente og dårlige pasienter

Ønsker/tiltaksforslag

- Tilrettelagte boliger, både omsorgsboliger og bofellesskap, som er sentralt lokalisert. Disse må være attraktive, slik at man flytter dit «i tide».

- Sosiale møteplasser i nabolaget
- Enkelt å besøke andre
- Tilgjengelighet til butikker, kafé, lege, offentlige kontorer osv.
- Alt på én flate. Aldersgrense for beboere i 2. etg. Brannsikring. Beboer i rullestol, brannstige?
- Seniorbolig privat/kommunal
- Bolig med universell utforming
- Dør for rullestol og stort nok bad
- Bolig med fellesrom for felles måltider og kaffestunder og aktivitet
- Universell utforming og felles rom både ute og inne
- Bofellesskap som vi hadde på paviljongene
- Klyngetun utleieboliger for eldre
- Behov for trygge boliger, ikke bare bosteder for personer som er pleietrengende
- Aldersvennlig klyngetun på Finneid, presentert av Ivar Leifseth.

Valnesfjord

Utfordringer/problemer

- Bolig: det tar for lang tid mellom forflytting til nye x?

Ønsker/tiltaksforslag

- Bofellesskap på Strømsnes, for eksempel på «Framingmarka» (bak Fossumkollektivet), lik Tverlandet bo- og servicesenter. Her er det tilskudd å hente hvis det er boliger integrert for pleietrengende.
- Bolig med sentral beliggenhet – tilgang transport, butikk og off. tjenester
- Boliger med livsløpsstandard
- Behov for flere boliger med livsløpsstandard i sentrum (av Valnesfjord?)
- Boliger nært Strømsnes sentrum, gjerne 2-3 etasjer med fellesareal innomhus
- Små leiligheter i sentrum med kollektive rom (i gangavstand til butikker etc.)
- Bolig: omsorgsboliger med tilgang på felles aktiviteter. Flere tilrettelagte boliger.
- Samarbeid mellom private utbyggere og kommunen for flere boliger tilrettelagt for en sosial alderdom.
- Enten sette opp aldersvennlige boliger i sentrum eller sørge for bedre transport
- Ha tilbud om lege/fysioterapi/butikker

Utvalg, råd, lag og foreninger

Ønsker/tiltaksforslag

- Sikkerhet og trygghet
- Borettslag med fellesareal, betjent resepsjon, kode(r), aldersvennlig bosted
- Bofellesskap – klyngetun! Sentrumsnært er viktig, for eksempel sentralskoletomten.

2. TRANSPORT

Er transporttilbudet godt nok tilrettelagt i kommunen? Hvis nei, hva mangler? Hvordan kan dette ordnes?

Sulitjelma

Utfordringer/mangler

- Manglende busstilbud til kommunesenteret, lege, apotek mm.
- Sulis-Fauske-Sulis er 8 mil – Alt vi trenger på Fauske krever transport. Kommunen må se den 3-delte kommunen.
- Vi tenker på de som er funksjonshemmet og ikke kommer seg på aktiviteter
- Sulitjelma har ingen transporttilbud, bare skolebussen morgen og emid.
- Her går buss alt for sjelden.
- Transporttilbudet er ikke godt nok. Trenger flere ruter slik at vi slipper å være på Fauske i mange timer
- Må bedres. For dårlig tilbud på dagtid, mangler bussavganger og taxi.
- Transport ok i skoleåret. Utenom nesten ingen off. komm.

Ønsker/tiltaksforslag

- Lokal transportordning, type bygderute
- Kommunikasjon/transport Sulis-sentrum. NFK/kommunen - skape en tilkallingstransport
- Aktivitetsbuss ca. 1 gang i uken
- Det trengs «bestillingstransport» (som en sentrumsbuss?), tirsdag og fredag
- Vi kunne hatt en minibuss som pendlet mellom Sulis og Fauske annenhver dag. Denne kunne også «servet» innbyggerne i Sulis på dagtid slik at de kommer seg på coopen her. Kanskje kan frivillige bidra.
- Lokal buss og drosje

Vare-/medisintransport

- Hjemlevering av medisin fra apotek osv
- Utlevering av reseptbelagt medisin til hjemmeadresse
- Bruke posten til å levere for eksempel multidose/medisiner

Fauske sentrum

Ønsker/tiltaksforslag

- Tilrettelegge for at eldre i utkantene får muligheter til å komme seg på butikk
- Kjøreplikt for taxi
- Buss til Bodø
- Transport til sykehus busstopp
- Stopp utenfor sykehuset
- Sentrumsbuss; Bybussen er et godt tilbud; Sentrumsbussen ok
- Frekvens på avganger MÅ øke

Informasjon / digitalt utenforskap ift. bruk av offentlig kommunikasjon:

- Synlige bussruter
- App / vanskelig praktisk

Valnesfjord

Utfordringer/mangler

- Pt. ikke eksisterende offentlig transport utenfor hovedtraseen.
- Det er ingen busstilbud for de som bor oppi bygda.
- Buss rundt bygda eller annet tilbud til eldre (både oppover i bygda og trivselsveien) er fraværende i dag, og isolerer mange enslige.

Ønsker/tiltaksforslag

- Transporttilbud: buss rundt bygda eller annet tilbud til eldre (både oppover i bygda og trivselsveien). Dette er fraværende i dag, og isolerer mange enslige.
- Transporttilbudet er for dårlig. Kanskje en bestillingsløsning el.l.
- Behov for bedre transport rundt i bygda
- Bussen må gå der folk bor. Det er ingen busstilbud for de som bor oppi bygda.
- Transport: finn nye fleksible løsninger – drosje for bussbillett el.l.
- Utvikle transportssystemet for å nå også spesifikke aktiviteter. Et kjøretøy som kunne ringes å tilby skyss (enkeltpersoner og gruppe)
- System for billetter på buss. **App er til hinder for eldre på reise.**

Utvalg, råd, lag og foreninger

- Busstopp på rett side av sykehuset
- Kontakt med sentrumsbuss
- Tilgjengelighet viktig. «Hent meg»-ordning.

3. UTEOMRÅDER OG MØTEPLASSER

Hva er utfordringer og muligheter knyttet til kommunens uteområder og møteplasser?

Sulitjelma

Utfordringer/mangler

- Utfordring med dårlig (ingen) brøyting av atkomst lekeplass
- Tidvis dårlig gatebelysning på kommunale vegger

Ønsker/tiltaksforslag

- Folkets hus - universell utforming
- Benker utplassert rundt omkring
- «Grønne lunger» med benker
- Flere benker i Glastunes og Bursi
- Bord og benker på lekeplassen
- Bord og benker med tak utenfor Folkets hus
- Vi har noen parker, men de må oppgraderes – benker, ly for vær og vind, grillmuligheter, div. aktiviteter i disse – boccia, osv.
- Behov for tilførsel via gangveg fra Sandnes. I dag brukes Fv 830 (nervegen)

Fauske sentrum

Utfordringer/mangler

- Adkomst
- Uteområder/møteplasser: ikke tilfredsstillende spesielt vinterstid.
- Dårlig brøyting og uslett.
- Få benker, ingen i «gata»
- Dårlig med toalett på ferdselsarenaer og møteplasser

Ønsker/tiltaksforslag

- Rullestolrampe på Lund ned til sjøen
- Seniorkafé på Fauske eldresenter
- Toalett på bygdetunet
- Lekeplasser med apparater tilpasset alle aldre
- Vedlikehold av strandpromenaden
- Flere stier
- Flere snarveier mellom boligområder og sentrum
- Gode turområder hele året
- Flere bålplasser og hvilebenker i turområder
- Tilgjengelighet for rullestol/rullator

Valnesfjord

Utfordringer/mangler

- Mangel på kommunale møteplasser i Valnesfjord
- Utfordringer med kommunale møteplasser: må legges til rette for dugnad og lokale/private løsninger.

Ønsker/tiltaksforslag

- Uteområder og møteplasser: flere benker tilgjengelig hele året, på Stømsnes.
- Toalett langs hjerteløypa.
- Bedre belysning
- Uteområder og rasteplasser:
 - Hjerteløypa bør forlenges.
 - VHSS: særs gode muligheter, men vi må kjøre(s) dit, betale p-avgift?
- Gang-/sykkelveier
- Toalett i Skaft og benker med tak
- Toalett ved hjerteløypa
- Generasjonsoverskridende møteplass (Fellesheimen)
- En uteplass i sentrum med benker/bord, blomster, skulpturer
- Bord og stoler på Prix med kaffe
- Kommunen må starte med admin. bygget og kino og gjøre disse universelt tilgjengelig.
- Gangvei fra kirka til Stemlandsveien
- Brøyting/strøing av offentlige plasser og aktivitetshus (drevet av lag/priv.)
- Forbindelse mellom helse- og sosialsenteret og butikkene

Utvalg, råd, lag og foreninger

Ønsker/tiltaksforslag

- 10 på topp for fysiske utfordringer
- Benker med og uten tak. Utforming slik at det er lett å sette seg og sitte uten hindringer
- Turstier med bedre fremkommelighet
- Benk oppe på bremsebakken
- Lett tilgjengelig viktig, også på møteplasser
- Møteplasser

4. AKTIVITETER

Er det bredt nok tilbud av aktiviteter i dag? Hva savner du?

Sulitjelma

- Finnes via Sanitetsforeningen: onsdagskafé, kløverturer, strikkekveld
- Vi har aktivitetsløypa ved hotellet (krever at man er i en viss form fysisk)
- Vi har gapahuker ved Qualekummen, Emmavann, Fagerli, Hellarmo, Furuøyden.

Utfordringer/mangler

Ønsker/tiltaksforslag

- Henting/utlevering av bøker fra biblioteket, evt. åpne biblioteket her
- Trivselstiltak – basseng, bibliotek, møteplasser
- Sangkor med dirigent ønskes!
- Bibliotek, om så bare én gang pr. uke (som bassenget)
- Digital opplæring (kurs)
- Kommer flere barnefamilier til Sulis: trenger aktiviteter til yngre/familier. Aktivitetspark?
- Kafé flere dager. Demente møter kjente fjes.
- Bibliotek!
- Badstue
- Basseng flere dager. En pensjonistdag.
- Behov for ett møtested (Miljøkafé), daglig. Pr. i dag kafé en dag pr. uke + «Prixgangen» med 5-6 sitteplasser
- Vi har kløverturer, strikkekafé (Saniteten). Damene strikker, hva med herrene?
- Det kunne vært laget opplegg/trening i bassenget og med åpningstid flere dager.
- Det bør være benker langs Øverveien (med en viss avstand)
- Vi må få møteplass for menn

Fauske sentrum

Utfordringer/mangler

- Sentrum har veldig mange tilbud, men utfordringene kan være transport fra Solvia, Tverrå, Grønnås og Leivset.
- Vi savner informasjon fra lag/foreninger om hvordan nytte deres tilbud

Ønsker/tiltaksforslag

- Tilrettelegge for at frivilligheten får gode kår og blir sett av kommunen. De representerer noe unikt og gjør en forskjell for mange.
- Sang – konsert?
- Tilbud (inspirasjon) om fysisk aktivitet for eldre
- Gode tilbud til fysisk utfoldelse på mange nivå
- Felles aktivitetssenter tilrettelagt spesielt for eldre, en base
- Frivilligheten er dyktig, kommunen må ta større ansvar med tilrettelegging
- SKS-hallen: godt sosialt tilbud

Valnesfjord

- Har Søstrene suse og Han sylte

Utfordringer/mangler

- Aktivitetstilbud: svært lite pr. i dag i Valnesfjord. Behov for mer.
- Aktiviteter i dag:
 - Solstua er veldig bra, men vanskelig å få plass
 - Svømmebasseng/bassengtid: veldig godt tilbud, men vanskelig å få plass. Også dit må vi kjøre(s).

Ønsker/tiltaksforslag

- Aktivitetstilbud: kino og andre kulturtilbud, med transport (da dette ellers blir umulig når det ikke går buss)
- Basseng – savner tilbud i bygda
- Pensjonistsvømming på VHSS for de som trenger noe hjelp
- Ønsker tilbud fra Frisklivssentralen i Valnesfjord
- Aktivitetsarenaer av, for og med eldre – Fellesheimen/Helse- og sosialsenteret
- 60+ (organisert av oss som er i den aldersgruppen)
- Lytte-/lesevern på skolen
- Fauske framtida: større samspill mellom kommune og frivillighet
- Økt samarbeid mellom frivillighet og kommunen
- Ønske om tilbakemelding/info fra kommunen

Utvalg, råd, lag og foreninger

- Kjørelister
- Mange gode aktiviteter er tilrettelagt av flere foreninger lokalt

5. VIKTIGST FOR MER ALDERSVENNLIG

Hva er det viktigste som skal til for at Fauske skal bli mer aldersvennlig?

Sulitjelma

- Alt handler om trygghet og forutseenhet
- Samarbeide alle tre sentra: Valnesfjord, Sulitjelma og Fauske sentrum
- De tingene vi har skissert og samarbeid med frivillige

Fauske sentrum

- De viktigste satsningsområdene vil være
 - kvalitet i tjenesten,
 - en fremtidsrettet demensomsorg,
 - nok ansatte,
 - nye bygg,
 - teknologi, samt
 - trygg og god ledelse, med myndiggjorte medarbeidere.
- Transport til og fra aktiviteter
- Transport er en stor utfordring, det trengs ordninger
- Toalett på flere områder
- Brøyting på vinteren
- Forebygge ensomhet (usikker på om det var nevnt under viktigst, men det var med, uklart på hvilket spørsmål)

Valnesfjord

- Bolig og transport. Møteplass: Fellesheimen?

6. DITT BIDRAG

Hva kan du bidra med?

Sulitjelma

- Besøksvenn til eldre
- Bidrar til mange frivillige aktiviteter
- Delta på aktiviteter som er her
- Kafé, Saniteten, Besøksvenn
- Dugnader, være med på aktiviteter av ulik art

Valnesfjord

- Delta og være blid og positiv

ANDRE KOMMENTARER

Sulitjelma

- Sulitjelma har flere lag og foreninger enn V.fjord og Fauske til sammen
- Trussel for framtiden: Sulis består av 564 personer. Mer enn 50% er mellom 50-100 år. Mer enn 200 personer er mellom 60-100 år.
- Savner lege i Sulis en gang pr. uke
- Bruke fagfolk her på stedet. Sparer tid til kjøring for personalet. Bedre effektivitet.

Fauske sentrum

- Utvalg er lagt ned, hvor skal saker behandles (Helse/sosial)
- Økonomi styrer det meste
- Servicetorget ikke tilgjengelig
- E6 ut av sentrum

Valnesfjord

- Mer aldersvennlig: krav om datakunnskap. Et nesten uovervinnelig krav?
- Skryt: god tilrettelegging for personer med spesielle behov/sykdommer; god demensomsorg; god skole.
- Opplæring av ansatte i butikk, frisør etc. i Valnesfjord (NB selvbetjeningssystemet)
- Admin. bygget er fiendtlig overfor innbyggere (og tilreisende), låst – uvennlig!